БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Баян-Өлгий аймгийн Засаг даргын тамгын газрын 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Аудитын код: БӨА-2022/02/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Өлгий хот 2022 он	Баян-Өлгий аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга бөгөөд тэргүүлэх аудитор: М.Хуанган Утас: 70422954 Цахим хаяг: khuanganm@audit.gov.mn Аудитын менежер: Х.Женисбек Утас: 70422930 Цахим хаяг: jenisbekh@audit.gov.mn Аудитор: Х.Еркебулан Утас: 92921881 Цахим хаяг:erkebulankh@ audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу. .

Агуулга

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл 3
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан 5
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан 6
2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан 8
2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан..9
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан 11
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан..12
3. Аудитын тайлан..14
3.1 Ерөнхий зүйл..14
3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт 14
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал 15
3.4 Материаллаг байдал 15
3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга 15
3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв..16
3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг 18
3.8 Аудитын гол асуудал 18
3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал 18
3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт..18
3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт..19
3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал..19
4. Аудитын илрүүлэлт 19
4.1 Залруулсан алдаа..19
4.2 Төлбөрийн акт..19
Байхгүй ....**Error! Bookmark not defined.**
4.3 Албан шаардлага 19
4.4 Зөвлөмж 19
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл 20

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт

БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

83129 Өлгий, Баян-Өлгий аймаг,
Утас/Факс: (976) 7042-2954
E-mail: bayanulgii@audit.gov.mn

2022.02.24 № 140

танай ______________-ны № ______________-т

БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМГИЙН
ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН
ГАЗРЫН ДАРГА Б.МУХАМЕД
ТАНАА

АУДИТЫН САНАЛ ДҮГНЭЛТ

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Баян-Өлгий аймгийн Засаг даргын тамгын газрын 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/ өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Баян-Өлгий аймгийн Засаг даргын тамгын газрын 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР М.ХУАНГАН

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Төгрөгөөр

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**57336993.92**	**73792885.00**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	17547325.92	4457000.00
311	**Кассанд байгаа бэлэн мөнгө**	5002501.00	4325000.00
31110	Төгрөг	677501.00	0.00
31130	Нэмэлт санхүүжилт	4325000.00	4325000.00
312	**Банкинд байгаа бэлэн мөнгө**	12544824.92	132000.00
3121	**Төгрөг**	12544824.92	132000.00
31213	Арилжааны банк дахь харилцах	4763200.00	0.00
31215	Нэмэлт санхүүжилтийн харилцах	0.00	132000.00
31216	Нэмэлт санхүүжилтийн арилжааны банк	7781624.92	0.00
33	**АВЛАГА**	4533438.00	4317779.00
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	34525.00	272630.00
335	**Бусад авлага**	4498913.00	4045149.00
3351	Байгууллагаас авах авлага	4498913.00	4045149.00
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	35256230.00	65018106.00
354	**Хангамжийн материал**	35256230.00	65018106.00
35470	Бусад хангамжийн материал	35256230.00	65018106.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**1744801642.18**	**1814431326.70**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	1744801642.18	1814431326.70
392	**Биет хөрөнгө**	1632843829.53	1702593514.05
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1526514196.00	1626514196.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-87858855.36	-137956816.08
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	373961870.00	378761870.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-303084092.32	-351817425.39
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	242117469.30	288428585.30
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-198444834.72	-223074042.21
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	246703258.30	309722300.30
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-187065181.67	-205985153.83
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	21100000.00	21100000.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-1100000.00	-3100000.04
393	**Биет бус хөрөнгө**	111957812.65	111837812.65
39301	Програм хангамж	31479400.00	31479400.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-29456587.35	-29576587.35
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	109935000.00	109935000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**1802138636.10**	**1888224211.70**
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**1802138636.10**	**1888224211.70**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	1802138636.10	1888224211.70
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	982855147.30	982855147.30
51101	Өмч: - төрийн	982855147.30	982855147.30

512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	-462489698.03	-376404122.43
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	-462489698.03	-462489698.03
51220	Тайлант үеийн үр дүн		86085575.60
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	1281773186.83	1281773186.83
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**1802138636.10**	**1888224211.70**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Төгрөгөөр

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**2,422,748,665.00**	**3,230,440,089.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**55,625,000.00**	**190,290,692.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	55,625,000.00	190,290,692.00
120004	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	55,625,000.00	190,290,692.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	55,625,000.00	190,290,692.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**2,367,123,665.00**	**3,040,149,397.00**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	259,648,785.00	201,180,797.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	233,855,573.00	173,683,249.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	25,793,212.00	27,497,548.00
1330	**Төсвийн захирагчдаас**	2,102,899,000.00	2,838,968,600.00
133001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	2,102,899,000.00	2,838,968,600.00
1340	**Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих**	4,575,880.00	-
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	4,575,880.00	-
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**2,796,742,647.27**	**3,115,673,957.83**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**2,796,742,647.27**	**3,115,673,957.83**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	2,649,090,610.27	2,993,263,309.83
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	904,193,433.00	1,003,800,381.00
210101	Үндсэн цалин	904,193,433.00	992,393,381.00
210102	Нэмэгдэл		9,117,000.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс		2,290,000.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	100,373,731.00	124,942,521.00

210201	Тэтгэврийн даатгал	97,696,931.00	92,737,121.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	669,200.00	7,738,800.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	535,400.00	6,191,100.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	133,800.00	1,547,700.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	1,338,400.00	16,727,800.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	176,951,263.00	203,886,567.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	17,545,963.00	15,063,367.00
210302	Түлш, халаалт	129,776,200.00	159,194,100.00
210303	Цэвэр, бохир ус	29,629,100.00	29,629,100.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	141,215,605.00	144,106,433.00
210401	Бичиг хэрэг	13,287,700.00	15,631,400.00
210402	Тээвэр, шатахуун	72,290,830.00	103,342,444.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	15,442,688.00	13,695,900.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	39,878,127.00	10,907,189.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	316,260.00	529,500.00
2105	**Нормативт зардал**	7,651,609.00	6,381,050.00
210502	Хоол, хүнс	237,400.00	-
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	7,414,209.00	6,381,050.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	31,353,260.00	63,558,733.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,458,080.00	1,825,500.00
210604	Урсгал засвар	29,895,180.00	61,733,233.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	37,823,595.00	32,228,100.00
210702	Дотоод албан томилолт	36,033,300.00	22,228,100.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	1,790,295.00	10,000,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	2,838,747.00	2,683,253.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	624,000.00	624,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	471,675.00	782,287.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	612,672.00	
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	132,000.00	132,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	885,000.00	1,013,700.00

210807	Газрын төлбөр	113,400.00	131,266.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	1,246,689,367.27	1,411,676,271.83
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,157,303,932.99	1,254,006,353.92
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	13,335,140.00	6,850,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	76,050,294.28	150,819,917.91
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	147,652,037.00	122,410,648.00
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	58,706,980.00	75,056,443.00
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж	4,575,880.00	-
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	10,000,000.00	-
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	44,131,100.00	75,056,443.00
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	88,945,057.00	47,354,205.00
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	88,945,057.00	47,354,205.00
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**(373,993,982.27)**	**114,766,131.17**
225	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	-	28,680,555.57
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	-	28,680,555.57
4	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)**	-	(28,680,555.57)
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**(373,993,982.27)**	**86,085,575.60**

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Төгрөгөөр

Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	982,855,147.30	1,281,773,186.83	-462,489,698.03	1,802,138,636.10
2021 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	982,855,147.30	1,281,773,186.83	-462,489,698.03	1,802,138,636.10
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт				
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	982,855,147.30	1,281,773,186.83	-462,489,698.03	1,802,138,636.10
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт				
Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт				0.00

Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз				0.00
Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү				0.00
Тайлант үеийн үр дүн			86,085,575.60	86,085,575.60
2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	**982,855,147.30**	**1,281,773,186.83**	**-376,404,122.39**	**1,888,224,211.70**

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Төгрөгөөр

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**2650140875.36**	**3040149397.00**
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**2650140875.36**	**3040149397.00**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	542665995.36	201180797.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	291839410.36	0.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	25793212.00	27497548.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	225033373.00	173683249.00
131106	Төсвийн урамшуулал		
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	2102899000.00	2838968600.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	2102899000.00	2838968600.00
1340	**Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих**	4575880.00	0.00
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	4575880.00	0.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**2661618973.35**	**2982495732.92**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**2661618973.35**	**2982495732.92**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**2513966936.35**	**2860085084.92**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	878844412.00	1006031707.00
210101	Үндсэн цалин	557750512.00	582734648.00
210102	Нэмэгдэл	180517700.00	147434956.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	10157400.00	10157400.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	130418800.00	265704703.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	109761800.00	122949300.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	77639800.00	90743900.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	8030500.00	7738800.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	6424400.00	6191100.00

210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1606100.00	1547700.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	16061000.00	16727800.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	183405300.00	204680500.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	24000000.00	15857300.00
210302	Түлш, халаалт	129776200.00	159194100.00
210303	Цэвэр, бохир ус	29629100.00	29629100.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	141863515.00	123600989.00
210401	Бичиг хэрэг	13262700.00	14999100.00
210402	Тээвэр, шатахуун	72054400.00	82498800.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	15497688.00	13695900.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	39878127.00	10907189.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1170600.00	1500000.00
2105	**Нормативт зардал**	6148850.00	6000000.00
210502	Хоол, хүнс	237400.00	0.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	5911450.00	6000000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	36388850.00	57310200.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	5171000.00	2158800.00
210602	Тавилга		487300.00
210604	Урсгал засвар	31217850.00	54664100.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	40322205.00	32228100.00
210702	Дотоод албан томилолт	38531910.00	22228100.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	1790295.00	10000000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	3138747.00	3048253.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	624000.00	624000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	471675.00	782287.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	612672.00	0.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	132000.00	132000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	885000.00	1378700.00
210807	Газрын төлбөр	113400.00	131266.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	300000.00	0.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	1114093257.35	1304236035.92
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1100758117.35	1297386035.92
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	13335140.00	6850000.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**147652037.00**	**122410648.00**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	58706980.00	75056443.00
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж	4575880.00	
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	10000000.00	
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	44131100.00	75056443.00
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	88945057.00	47354205.00
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	88945057.00	47354205.00

3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**-11478097.99**	**57653664.08**
5	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)**	**16631230.00**	**70743990.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**16631230.00**	**70743990.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	16631230.00	70743990.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	16631230.00	70743990.00
6	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)**	**-16631230.00**	**-70743990.00**
7	**САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ**	**0.00**	**0.00**
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	-28109327.99	-13090325.92
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**	45656653.91	17547325.92
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	17547325.92	4457000.00

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Төгрөгөөр

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**		13222325.92
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	2838968600.00	2847468780.92
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	2838968600.00	2847468780.92
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	2763886100.00	2772412337.92
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	981576100.00	978559159.00
210101	Үндсэн цалин	555237100.00	555237100.00
210102	Нэмэгдэл	149416800.00	147459956.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	10157400.00	10157400.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	266764800.00	265704703.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	122949300.00	122949300.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	90743900.00	90743900.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	7738800.00	7738800.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	6191100.00	6191100.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1547700.00	1547700.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	16727800.00	16727800.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	204680500.00	204680500.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	15857300.00	15857300.00
210302	Түлш, халаалт	159194100.00	159194100.00
210303	Цэвэр, бохир ус	29629100.00	29629100.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	112694700.00	112693800.00
210401	Бичиг хэрэг	15000000.00	14999100.00
210402	Тээвэр, шатахуун	82498800.00	82498800.00

210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	13695900.00	13695900.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1500000.00	1500000.00
2105	**Нормативт зардал**	6000000.00	6000000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	6000000.00	6000000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	84495200.00	84495200.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	10000000.00	10000000.00
210602	Тавилга	19831100.00	19831100.00
210604	Урсгал засвар	54664100.00	54664100.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	32228100.00	32228100.00
210702	Дотоод албан томилолт	22228100.00	22228100.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	10000000.00	10000000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	3471500.00	3048253.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	624000.00	624000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	782300.00	782287.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	132000.00	132000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1404200.00	1378700.00
210807	Газрын төлбөр	529000.00	131266.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	1215790700.00	1227758025.92
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1215790700.00	1227758025.92
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	75082500.00	75056443.00
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	75082500.00	75056443.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	75082500.0	75056443.00
13	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	2838968600.00	2847468780.90
1320	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	2838968600.00	2847468780.90
132001	Орон нутгийн төсвөөс	2838968600.0	2847468780.90
4	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**		13222325.92
5	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**		
62	**АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО**	89.00	89.00
620001	Удирдах ажилтан	11.00	11.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	35.00	35.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	2.00	2.00
620004	Гэрээт ажилтан	41.00	41.00
65	**ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ**	**89.0**	**89.0**
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	38.00	38.00
650002	Төрийн тусгай албан хаагч (ТТ)	3.00	3.00
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	44.00	44.00
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	4.00	4.00

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Төгрөгөөр

Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	4325000.00
НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	**201048797.00**
УРСГАЛ ЗАРДАЛ	**201048797.00**
БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	158416737.00
Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	27497548.00
Үндсэн цалин	27497548.00
Хангамж, бараа материалын зардал	10907189.00
Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	10907189.00
Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2886000.00
Багаж, техник, хэрэгсэл	2886000.00
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	117126000.00
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	110276000.00
Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	6850000.00
Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	**42632060.00**
Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, төвлөрүүлэх шилжүүлэг	42632060.00
ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	201180797.00
Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	201180797.00
ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	173683249.00
Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	27497548.00
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	4325000.00
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	4457000.00

3. Аудитын тайлан

3.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана” гэж заасны дагуу Баян-Өлгий аймгийн Засаг даргын тамгын газрын 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч этгээд, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын талаар болон аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг Баян-Өлгий аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Х.Еркебулан гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер Х.Женисбек, газрын дарга, тэргүүлэх аудитор М.Хуанган нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Аймгийн Засаг даргын тамгын газрын 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2022 оны 01 дүгээр сарын 24-ний өдрийн №3-02/60 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

Байгууллагын зорилго, зорилт, үйл ажиллагааны чиглэл

Төр засгийн болон аймгийн бодлогын хэрэгжилтийг шуурхай удирдлагаар хангах, үр дүнг шударгаар тооцох замаар төрийн үйлчилгээний бүтээмжийг нэмэгдүүлэх, иргэддээ чанартай үйлчилгээ үзүүлэх, улмаар орон нутгийн хөгжлийг тэтгэх чадварлаг захиргааны байгууллагыг төлөвшүүлэх эрхэм зорилготой.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

Аймгийн Засаг даргын дэргэдэх Санхүүгийн хяналт, аудитын алба ажилладаг. Тус алба нь байгууллагын үйл ажиллагаанд төлөвлөгөөт, төлөвлөгөөт бус, гүйцэтгэлийн хяналт шалгалт хийж, салбар нэгжийн үйл ажиллагаанд гарч буй зөрчил, дутагдлыг арилгаж, шалгалтын мөрөөр тодорхой ажил зохион байгуулах, байгууллагын хэвийн үйл ажиллагааг хангах, байгууллагын тодорхойлсон эрсдэлийг нэгтгэн, байгууллагын эрсдэлийн үнэлгээг тогтоож, тайланг Сангийн Яам болон Засаг даргын дотоод хяналт, үнэлгээний хэлтэст хүргүүлдэг байна.

Тус газарт 2021 онд эрх бүхий байгууллагуудаас шалгалт хийгдээгүй байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Аймгийн Засаг даргын тамгын газрын 2021 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн хүлээн зөвшөөрөхүйц санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал гэж үнэлсэн.

3.4 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг “дунд” гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшинг 1.5 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2020 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал 2830.4 сая төгрөгөөс 1.5 хувиар буюу 42.5 сая төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 70.0 хувиар буюу 29.7 сая төгрөгөөр тогтоосон.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

Аймгийн Засаг даргын тамгын газрын 2021 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 86.0 сая төгрөгөөр буюу 4.7 хувиар өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан бараа материал, үндсэн хөрөнгийн данс байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	17547.3	4457.0	-13090.3
Авлага	4533.4	4317.8	-215.6
Урьдчилгаа	0.00	0.00	0.00
Бараа материал	35256.2	65018.1	29761.9
Үндсэн хөрөнгө	1744801.7	1814431.3	69629.6
Нийт хөрөнгө	**1802138.6**	**1888224.2**	**86085.4**
Өр төлбөр	0.00	0.00	0.00
Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/	1802138.6	1888224.2	86085.4

Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	**1802138.6**	**1888224.2**	**86085.4**

Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл 4.4 сая төгрөг болж 13.1 сая төгрөгөөр буурсан нь мөнгөн хөрөнгийн эхний үлдэгдлийн зарцуулалттай холбоотой байна. Мөнгөний үлдэгдлийн 4.3 сая төгрөг нь нэмэлт санхүүжилтийн харилцахын, 0.1 сая төгрөг нь кассын үлдэгдэл байна.

Авлага дансны үлдэгдэл 4.3 сая төгрөг болж 0.2 сая төгрөгөөр буурсан нь шатахууны өглөг буурсантай холбоотой байна. Оны эцсийн авлагын 0.2 сая төгрөг нь нийгмийн даатгалын шимтгэлийн, 4.1 сая төгрөг нь тээвэр шатахууны авлага байна.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 65.0 сая төгрөг болж 29.7 сая төгрөгөөр нэмэгджээ. Тайлант онд 223.4 сая төгрөгийн бараа материал худалдан авч, үнэ төлбөргүй 11.9 сая төгрөгийн бараа материал хүлээн авч үйл ажиллагаандаа 205.6 сая төгрөгийн бараа материалыг зарцуулсан байна. Бусад хангамжийн материалын үлдэгдэл 65.0 сая төгрөг болж 30.2 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн нь бараа материалын үлдэгдэл нэмэгдэхэд нөлөөлсөн байна. Энэ нь Гэр бүлийн хүчирхийллээс хамгаалах байранд ахуйн хэрэглээний бараа авсантай холбоотой байна.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 1814.4 сая төгрөг болж 69.6 сая төгрөгөөр өссөн байна. Тайлант онд 70.7 сая төгрөгийн хөрөнгийг төсвийн хөрөнгөөр худалдан авч, үнэ төлбөргүй 178.4 сая төгрөгийн хөрөнгийг шилжүүлэн авч, 35.0 сая төгрөгийн хөрөнгийг данснаас хасаж, үндсэн хөрөнгөнд 150.8 сая төгрөгийн элэгдэл байгуулсан байна.

Өр төлбөр данс оны эхэн ба эцэст үлдэгдэлгүй байна. Засгийн газрын хувь оролцоо дансны үлдэгдэл 1888.2 сая төгрөг болж 86.0 сая төгрөгөөр буурсан нь тайлант үеийн үр дүн 86.0 сая төгрөг гарснаас шалтгаалжээ.

Санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаар нийт орлого 3230.4 сая төгрөг байгаа нь өмнөх оноос 807.7 сая төгрөгөөр буюу 25.0 хувиар өссөн үзүүлэлттэй байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого, санхүүжилтийн орлого, нэмэлт санхүүжилт байна.

Нийт зардал өмнөх оноос 319.0 сая төгрөгөөр буюу 10.2 хувиар өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшил, нийгмийн даатгалын шимтгэл, байр ашиглахтай холбоотой зардал, хангамжийн бараа материалын зардал, эд хогшил, урсгал засварын зардал, бараа үйлчилгээний бусад зардал зэрэг зардлууд байна. Цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшил, нийгмийн даатгалын шимтгэл, байр ашиглахтай холбоотой зардал, хангамжийн бараа материалын зардал, эд хогшил, урсгал засварын зардал, бараа үйлчилгээний бусад зардлууд өмнөх оноос нэмэгдэж, норматив зардал, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамжийн зардлууд өмнөх оноос буурсан байна.

Өмчийн өөрчлөлтийн тайлангаар нягтлан бодох бүртгэлийн залруулга гараагүй байна.

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт

Аймгийн Засаг даргын тамгын газрын 2021 оны анх батлагдсан төсөв 2020.1 сая төгрөг, тодотгосон төсөв 2839.0 сая төгрөг байна.

Тодотгосон төлөвлөгөө нь анх баталсан төлөвлөгөөнөөс 818.9 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн байна. Цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшил зардлыг 53.1 сая төгрөг, нийгмийн даатгалын шимтгэлийн зардал 18.5 сая төгрөг, хангамж бараа материалын зардал 2.8 сая төгрөг, эд хогшил, урсгал засварын зардал 31.0 сая төгрөг, бараа үйлчилгээний бусад зардал 701.0 сая төгрөг, урсгал шилжүүлэг 5.8 сая төгрөгөөр нэмэгдэж, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамжийг 1.3 сая төгрөгөөр бууруулж тодотгосон байна.

Шалтгаан нь Цалингийн зардал, бараа үйлчилгээний бусад зардал нэмэгдсэн нь анх төсөв батлахдаа төсвөө дутуу баталж, тодотголоор нэмж баталж өгсөн байна.

Нийт төсвийн 1627.4 сая төгрөг нь Засаг даргын тамгын газрын үйл ажиллагааны төсөв, 620.1 сая төгрөг нь аймгийн Засаг даргын нөөц хөрөнгө, 591.5 сая төгрөг нь Аймгийн ИТХ-ын 2021 оны 06 дугаар сарын 29-ний 34 дүгээр, 12 дугаар сарын 02-ны 50 дугаар тогтоолоор аймгийн Орон нутгийн давсан орлогоос хуваарилсан хөрөнгө байна.

3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд нийт 2839.0 сая төгрөгийн батлагдсан төсвөөр үйл ажиллагаа явуулж, гүйцэтгэлээр үйл ажиллагаандаа урьд оны үлдэгдэл 8.5 сая төгрөгийн хамт нийт 2847.5 сая төгрөгийг зарцуулж, 4.7 сая төгрөгийг орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлсэн байна.

Энэ нь үндсэн цалин, бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамжийн зардлын хэмнэлт байна.

сая.төг

Үзүүлэлт	Батлагдсан төсөв	Гүйцэтгэл	Илүү, дутуу
Засаг даргын тамгын газрын үйл ажиллагааны төсөв	1627.4	1622.7	4.7
Аймгийн Засаг даргын нөөц хөрөнгө	620.1	620.1	
Аймгийн Орон нутгийн давсан орлогоос хуваарилсан хөрөнгө	591.5	591.5	
Нийт дүн	**2839.0**	**2834.3**	**4.7**

Нийт төсвийн 34.4 хувийг цалин, 4.3 хувийг нийгмийн даатгалын шимтгэлийн зардал, 7.2 хувийг тогтмол зардал, 4.0 хувийг хангамж бараа материалын зардал 0.2 хувийг норматив зардал, 3.0 хувийг эд хогшил худалдан авах, 1.1 хувийг бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний зардал, 43.1 хувийг бараа үйлчилгээний бусад зардал, 2.7 хувийг урсгал шилжүүлэг тус тус эзэлж байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.6.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Тайлант онд Архивын ерөнхий газраас гэрээт операторчдын цалин 27.5 сая төгрөг, Архивын орлогоос 23.8 сая төгрөг, Төрийн албаны зөвлөлөөс 12.4 сая төгрөг, Байгаль, орчин аялал жуулчлалын газраас хог хаягдлын үлдэгдэл мөнгө 10.9 сая төгрөг, Хууль зүйн дотоод хэргийн яамнаас нэг цэгийн үйл ажиллагааг сайжруулахад 12.8 сая төгрөг, Соёлын яамнаас 1.5 сая төгрөг, Мал хамгаалах сангаас өвс тэжээл бэлтгэх 53.9 сая төгрөг, Онцгой байдлын ерөнхий газраас Улаанхус сумын үерийн зардалд 43.2 сая төгрөг, Сангийн яамнаас Соёлын хэлтэст 15.0 сая төгрөгийн нэмэлт санхүүжилт хүлээн авчээ.

Үүнээс цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшилд 27.5 сая төгрөг, хангамж, бараа материалын зардалд 10.9 сая төгрөг, эд хогшил урсгал засварын зардалд 2.9 сая төгрөг, бараа

үйлчилгээний бусад зардалд 117.1 сая төгрөг, нийт 158.4 сая төгрөгийг зарцуулж, нэмэлт санхүүжилтийн данснаас 42.6 сая төгрөгийг төсөвт төвлөрүүлсэн байна. Оны эцэст нэмэлт санхүүжилтийн дансанд 4.4 сая төгрөгийн мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэлтэй байна.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг

Аймгийн Засаг даргын тамгын газар 2021 оны санхүүгийн тайланд холбогдох бүх мэдээллийг толилуулж, тодруулсан байна.

АОУС 706.10-д заасан бусад асуудлын хэсэгт тусгахаар аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалтын улмаас аудитын хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй байдал үүсээгүй болно.

Аймгийн Засаг даргын тамгын газар нь 2021 онд нийт 1627.4 сая төгрөгийн батлагдсан төсвөөр үйл ажиллагаа явуулж, гүйцэтгэлээр 1622.7 сая төгрөгийг үйл ажиллагаандаа зарцуулж, 4.7 сая төгрөгийг төсөвт буцаан төвлөрүүлжээ.

Үүнээс Засгийн газрын 2021 оны "Төсвийн хэмнэлтийн талаар авах зарим арга хэмжээний тухай" 43 дугаар тогтоолын 1.1 дэх заалтад хамаарах Аймгийн Засаг даргын тамгын газрын байгууллагын үндсэн үйл ажиллагаатай холбоотой, зайлшгүй шаардлагатайгаас бусад батлагдсан төсвийн 10 хувь 20.5 сая төгрөгийн хэмнэлт гаргахаар тооцож, урсгал зардлыг төлөвлөн зарцуулаагүй байна.

3.8 Аудитын гол асуудал

АОУС 701.8-д тодорхойлсон аудитын гол асуудлын хүрээнд тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад үлэмж нөлөө үзүүлэх асуудал гараагүй.

Материаллаг буруу тайлагналын өндөр үнэлэгдсэн эрсдэл, нөлөө бүхий эрсдэл, удирдлагын үлэмж хэмжээний шийдэл орсон асуудал, тайлант хугацаанд гарсан нөлөө бүхий ажил гүйлгээ гараагүй байна.

3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайлангийн аудитын санал дүгнэлтээс тусад нь салгах ёстой гэж заасан байна.

3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Шилэн дансны тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.1, 3.1.2-т хамаарах төсөвт байгууллага нь тус хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1, 6.4-т /шилэн дансны мэдээлэл/ тус тус заасан мэдээллийг хуульд заасан хугацаанд ил тод мэдээлэх зохицуулалттай.

Аудитаар тус хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан мэдээллийн давхардал, ач холбогдол, үр нөлөөг харгалзан дараах 17 төрлийн мэдээллийг Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст ил тод байршуулсан эсэхийг хамруулан шалгалаа.

Аймгийн Засаг даргын тамгын газар нь 2021 онд нийт 2839.0 сая төгрөгийн 119 мэдээллийг Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст ил тод байршуулахаас 2839.0 сая төгрөгийн 119 мэдээллийг хугацаандаа ил тод байршуулсан, 19 мэдээллийг хугацаа хоцроож нөхөж

байршуулсныг шалгаж үзэхэд мэдээллийг засаж байршуулсантай холбоотой байна. 5.0 сая төгрөгөөс дээш мөнгөн дүнтэй нийт 1211.2 сая төгрөгийн 78 гүйлгээг бүрэн байршуулсан байна. Өмч хөрөнгө зарцуулсан шийдвэрүүдийг байршуулсан байна.

3.9.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн, батлагдсан төсвийн зарцуулалт нь төсвийн тухай хууль тогтоомжийг холбогдох заалтуудтай нийцсэн байна гэж дүгнэлээ.

3.10 ӨМНӨХ ЗӨВЛӨМЖИЙН ХЭРЭГЖИЛТ

Өмнөх оны аудитаар шилэн данстай холбоотой 327.5 сая төгрөгийн зөрчилд албан шаардлага өгөгдсөний хэрэгжилтийг давтан шалгаж үзэхэд зөрчлийг давтан гаргаагүй байна.

3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал байхгүй байна.

4. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 20.5 сая төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс 20.5 сая төгрөгийн зөрчил арилгуулах албан шаардлага хүргүүллээ.

4.1 Залруулсан алдаа

Байхгүй

4.2 Төлбөрийн акт

Байхгүй

4.3 Албан шаардлага

1.Аймгийн Засаг даргын тамгын газар нь 2021 онд үйл ажиллагаандаа гүйцэтгэлээр 2847.5 сая төгрөгийг зарцуулснаас зайлшгүй шаардлагатайгаас бусад тэвчиж болох 205.5 сая төгрөгийн төсвийн 10 хувь 20.5 сая төгрөгийг хэмнэлт гаргахаар тооцож, урсгал зардлыг төлөвлөн зарцуулаагүй байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4-т “Энэ хуулийн 5.1.3-т заасан санхүү, төсвийн зохистой удирдлагыг хэрэгжүүлэх зарчмыг дараах байдлаар хэрэгжүүлнэ”, 6.4.1-д “төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”, Засгийн газрын 2021 оны "Төсвийн хэмнэлтийн талаар авах зарим арга хэмжээний тухай" 43 дугаар тогтоолын 1.1-т “Үндсэн үйл ажиллагаатай холбоотой, зайлшгүй шаардлагатайгаас бусад бүх төрлийн зардал, төсөл, арга хэмжээг тэвчиж, зардлыг гаргахгүй байх зэргээр батлагдсан төсөвт зардлын дүнд 10-аас доошгүй хувийн хэмнэлт гаргахаар тооцож, урсгал болон хөрөнгө оруулалтын зардлыг төлөвлөн хуваарилах;” гэсэн заалтуудыг зөрчсөн байна.

> Шийдвэрлэсэн нь: Төсвийн тухай хууль, Засгийн газрын тогтоолыг хэрэгжүүлж төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах, зөрчлийг арилгах албан шаардлага өгөв.

4.4 Зөвлөмж

Байхгүй

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

д/д	Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт алдаа, зөрчлийн		Үүнээс							
				Залруулга		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	Аймгийн Засаг даргын тамгын газар	1	20.5					1	20.5		
Нийт дүн		**1**	**20.5**					**1**	**20.5**		